Tizenhatodik évfolyam. 46. szám. Kolozsvárt, hétfő, február 25. 1895.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.
Egész évre 16 frt. v. 32 korona. | Negyed évre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9. POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP. Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:
Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.
Nyilttéri czikkek:
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Bankár-világ.

A sajtó már régóta teszi figyelmessé a közönséget arra a rabló gazdálkodásra, melyet az ugynevezett bankárok folytatnak a jóhiszemü emberek pénzével.

Az érdekeltek azonban nem tanultak a Győri, sem a Lőri „bankár" urak által az ő kárukra elkövetett gazságaiból, s nem fognak okulni most az Ernyei-féle fosztogatásból sem. Mert van ám még igen számos Győri, Lőri, Ernyei-bandából ebben az országban, miután itt még csak kaucziót sem követel az állam az ily szédelgés és rablásban dolgozó bankár uraktól. A szegény végső szükség esetén tolvajságot elkövető nyomorultat csakhamar eléri az igazság sujtó karja és becsukják.

De nem azok a legnagyobb tolvajok, kiket csak a szegénység visz rá a lopásra.

Van egy másik fajta is, mely igen elterjedt és se nem szegények, sem éjjeli betörést nem követnek el, hanem nyilvánosan és gavallér módra üzik ezen mesterséget. Ezen gazdagok, fogatokon járnak, palotákban laknak s vadonat uj keztyükkel végzik a lopás piszkos mesterségét.

Ezek nem kényszerüségből, hanem vagyonszerzésből lopnak; nem csekélységgel, hanem sokszor miliókkal kárositják a kellő éberséget nem gyakorló polgárokat és ezeket még sem bünteti meg senki, szabadon járnak közöttünk, sőt még szerepelnek is, mert hát még nagyon áll a mi társadalmunkban az a felfogás, hogy „pénz igazgatja a világot." A ki gazdag, annak van szerepe, tekintélye.

Ezek a keztyüs tolvajok azok a pénztőzsérek, a kik a börze bástyái mögül inditják a polgárság vagyona ellen a támadást, a börzetörvények védpajzsa alatt üzik a szédelgést, s mindazokat a törvényeket, a melyek az ország hitelének és becsületének megóvása czéljából hozattak, s a melyek hivatva vannak az ország pénzügyi és kereskedelmi érdekeit előmozditani, nem ez érdekek előmozditására használják, hanem arra, hogy a hiszékeny és pénzügyi müveletekben járatlan polgárságot lépre csalva, teljesen kifosszák, koldusbotra juttassák.

Társadalmi bajaink egyike a hirtelen gazdagodás utáni vágy. Ez a betegség nagy tápot nyer abban, hogy van egy intézmény, a börze, a mely füt-fát igér, fényes reményekkel kecsegtet, s azt mondja: csak egy kis koczkázat s csőstől hull a zsebbe a nyereség.

Ur, szegény, gazda, kereskedő, iparos tódul a nagy dob hangja után. Olyanok, mint az éjjeli pillék, a melyek a csalékony fény felé repülve, szárnypörkölve hullanak a tüzbe. Hány magyar ur lett már ettől a szenvedélytől koldus? Hány szegénynek veszett már el ezen a réven megkuporgatott tőkéje? De azért sem ezek nem okulnak, sem az állam nem hoz oly szigoru törvényeket, hogy ezeknek a visszaéléseknek elejét vegye. Pedig utóvégre az volna az igazság, hogy ha a kérges kezü tolvajt büntetik, a keztyüs kezüeket se kiméljék.

Most is itt van egy ujabb szomoru példa előttünk. A budapesti börzén napokban egy magyar értékpapir árfolyama hetven forinttal esett, a minek következtében milliókra rugó veszteség keletkezett és ez a nagy veszteség legnagyobb részben kisebb módban élő magyar polgárokat sujt.

Az a körülmény, hogy egy papir árfolyama esik, hogy ma kevesebbet adnak érte, mint tegnap, közönséges dolog. Hanem ebben a mai krachban más a bibi. Ez nem olyan közönséges dolog, ebben csakis az lehet a közönséges, hogy szédelgés, vagy magyarán mondva, csalás.

Rövid idővel ezelőtt egy uj részvény került elő a bőrzén. Az épitendő ujpest-budapesti villamos vasut részvénye. Még egy kapavágást sem tettek, s már is megütötte a börze a nagy dobot, hogy ilyen meg amolyan nyereségre van kilátás. A hiszékeny közönség, a mely a meglevő villamos vasut jövedelmezőségét ismeri, azt képzelte, hogy ez is olyan üzlet lesz és annyira tódult a részvények után, hogy azok két nap alatt 30 forinttal emelkedtek.

Most jön aztán a java. A papirokat beavatottak mind előre összevásárolták. Aztán kezdődött a játék. A mesterségesen felhajszolt értékü papirokat aztán lassankint eladogatták s mikor az összes részvények a lépre csalt közönséghez jutottak, akkor egyszerre csak kisül, hogy azok hirül se érnek annyit, a mennyiért veszik, mert azok csak mesterségesen voltak felcsigázva.

Most aztán ezek a papirok egyszerre négy alatt hetven frttal esnek, azért is, mert a meglevő villamos vasut részvényeinek árfolyamát is mesterségesen leütötték.

A rosszul spekulálók bottal üthetik a pénzük nyomát, a tisztelt bőrze pedig — a melynek csak a krachrendezésben legnagyobb, sőt egyedüli része van — mosolyogva dörzsöli a kezét, mert hát ez üzlet, a melyet még a törvény is véd.

No hát ez igy tovább nem tarthat. Vagy rendezze a kormány ezt a türhetetlen állapotot, vagy ha törvénynyel rendezni nem tudja, hát akkor zárja be annak a bünbarlanggá vált intézménynek a kapuját, mert inkább száz keztyüs gazda tünjék el a föld szinéről, mintsem egyetlen egy becsületes magyar polgár váljék miattuk koldussá.

Politikai hirek.

A képviselőház legközelebbi ülését a három napos farsangi szünet következtében csütörtökön tartja, folytatván az appropriacziónális vitát. Szólásra eddig fel vannak iratkozva: Péchy Tamás, Szalay Károly, Kapotsffy Jenő, Várady Károly, Meszlény Lajos, br. Andreánszky Gábor, Hock János, Polonyi Géza és Vécsey Endre. Értesülésünk szerint a felsoroltakon kivül még többen szólnak a vitához.

A kédviselőház közigazgatási állandó s a közigazgatási birósági törvényjavaslat tárgyalására kiküldött külön bizottságai ma tartott üléseikben megválasztották elnökeiket Perczel Dezső helyett. A közigazgatási bizottság Pulszky Ágostont, a közigazgatási birósági törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság Apáthy Pétert választotta meg elnökévé.

A függetlenségi párt értekezlete.

Távirati tudósitásunk kiegészitéséül adjuk a következőket:

Budapest, febr. 24.

A klub helyiségei már jóval öt óra előtt megnépesedtek a párt nagy számmal egybesereglett tagjaitól, s nemcsak sablonszerü, de a valóságnak megfelelő volt az elnök kijelentése, midőn a szép számmal megjelent tagokat üdvözölte, mert a 86 körtag közül 83 megjelent.

Justh Gyula elnök az értekezletet megnyitván, jelenti, hogy a jegyzőkönyvet Meskó László fogja vezetni. Jelenti továbbá, hogy a pártkörbe a hét folyamán Balogh János, Onódy Géza és Ugron Ákos képviselők beléptek, mit a kör bizonyára örvendetesen vesz tudomásul. Napirenden van Kapotsfy Jenő inditványa a pártszervezésről.

Kapotsfy Jenő: Inditványát már mult értekezlet alkalmával megindokolta s igy ezuttal csakis azokra való tekintettel bocsátkozik indokolásba, a kik a mult alkalommal jelen nem voltak. Ismétli korábbi indokait s azokkhoz csak azt jegyzi meg, hogy mindazok a tendencziák, melyeket némely lapok az ő inditványához füztek, tőle teljesen távol állanak. Elfogadásra ajánlja inditványát, mely a következő:

Az értekezlet határozza el, hogy azonnal intéző-bizottságot választ tizenegy taggal, 12 havi időtartamra; ezen intéző-bizottságot megbizza, miszerint a pártot az egész hazában vármegyénkint és kerületenkint sürgősen szervezze, nyilvántartsa és kormányozza; és felhatalmazza, miszerint a pártnak országgyülési müködéséről tervet készitsen és annak keresztülvitelét intézze. Az intéző-bizottsag kebeléből választja elnökét és jegyzőjét. Nyilvánvaló hivatalnokot pedig szerződtet.

Az inditványozó szavait zajos helyeslés követte. Utána Isaák Dezső szólalt fel. Szóló óva inti a pártot, hogy ne bolygassa a régi alapot. Rámutat a nehézségekre, melyekkel a pártnak küzdeni kell és arra buzditja az értekezletet, hogy a párt bensejében a teljes békességet őrizze meg. A választók hangulatának megismerésére és a kormány- és néppártiak ellensulyozására kell a fősulyt fektetni. Ő is egy határozati javaslatot terjeszt elő, melynek szövege a következő:

„A kormánynak azon nyiltan hangoztatott törekvésével szemben, hogy a 67-es közjogi alapon álló pártokat egy táborba akarja tömöriteni; és szemben azon sajnos jelenséggel, hogy hazánkban egy oly pártalakulás van folyamatban, mely párt a 67-es alap elfogadása mellett a felekezeti harczot is igyekszik felszitani; az országos függetlenség és 48-as pártnak is elutasithatlan kötelessége a nyilt állásfoglalás, nehogy a haza polgárai megtéveszthetők legyenek, s hogy kellő odaadással támogathassák a párt egységes törekvését.

Ebből kifolyólag a pártkör, a pártnak elvi egység alapján az ujból való szervezkedését szükségesnek tartja. Tekintve, hogy a párt ragaszkodik eddig vallott programmjához, azon változtatni nem kiván, sőt fokozott erővel fog a megalkuvás kizárásával, küzdeni hazánk állami függetlenségeért és önállóságáért; tekintve, hogy a párt ezentul is követendőnek tartja azon irányt, mely a 48-ki törvényben foglaltatik; tekintve, hogy a közelmultban mindinkább rést foglalt a on felfogás, hogy pártunkban nem volna meg az elvi egység s mert kétségtelen, hogy ezen felfogás azon tényből meritette jogosultságát hogy a párt egyik határozatában megengedhetőnek nyilvánitván a többség akaratával szemben az egyéni nézet követését és a választó közönség némely részénél a párt alapelvei és törekvései irányának megtévesztésére vezetett; ennélfogva az elvi egység konstatálása s annak jövőre való bizonyitása czéljából a párt kijelenti, hogy csak az lehet a párt tagja, ki a párt programmjának alapjául szolgáló 48-iki törvények elveihez hüen ragaszkodik s a párt határozatai ellen állást nem foglal.

Mindezeknél fogva a pártkör kebeléből az elnöklete alatt egy 12 tagu bizottságot küld ki 12 havi időtartalomra, azon utasitással, miszerint a pártot az egész hazában vármegyénként és kerületenként sürgősen szervezze és nyilvántartsa és felhatalmazza, hogy a pártnak országgyülési müködéséről tervezetet készitsen, annak végrehajtását, a pártkör által való elfogadása után foganatositsa. A bizottság ügyrendjét önmaga állapitja meg de köteles minden nagyobb fontosságu ügyhen végrehajtás előtt a pártkör határozatot melőzőleg kikérni és müködésében a párt programmjában és a 48-iki törvényekben foglelveket érvényesiteni.

Ugron Gábor volt a következő szónok. Nagy hatásu felszólalásában ráutal arra, hogy többé nem elvi egységről van szó. Nem ennek biztositása a feladat, hanem a cselekvés terére való átlépés. Hisz éppen az a baj, hogy a párt vidéki tagjai elveiknnk fenntartásával akormányt támogatják. A párt kebelében sem a az baj, mintha a párt elvei alapján nem volna meg a teljes megegyezés, hanem az a baj, hogy a párt tagjai nem mennek el a képviselőházi tárgyalásokhoz. A párt ellenzéki támadásainak nincs meg többé a kellő hatása, a pártot nem lelkesiti semmi, az ellenzéki szellem hanyatlik és igy nem csoda, ha a választók egy része felekezeti párthoz csak. Ez pedig óriási baj.

Az a készülőben levő felekezeti párt már azért is veszedelmes, mert egy az országon kivül álló hatalomtol függ. (Zajos és általános helyeslés.) De nemcsak ez a baj. Itt vannak még a nemzetiségi bajok (Helyeslés), melyek szintén sorvasztólag hatnak az országra.

Bizanczban is egyházi kárdések felett folyt a vita, a homousion és a homoiusion kérdése felett vesztek össze a pártok, mialatt a kapuk előtt az ellenség gyülekezett. (Ugy van!) Erre a rémes példára inti szóló a pártot. Ne bolygassuk többé az egyházpolitikai kérdéseket, melyeknek életbeléptetését és végrehajtását a párt minden egyes tagja kivánja. (Helyeslés.) További fejtegetéseinek során foglalkozik Isaák inditványával, melynek főhibája az, hogy egy uj programmot jelent.

Már pedig a pártnak programmja 1884-ben megalkottatott és akkor minden egyes szava, minden egyes pontja nagyon alaposan megfontoltatott. Most azonban sem ideje, sem helye annak, de még nem is czélszerü, hogy a párt programmja felett vitatkozzanak. Nem az a mi feladatunk. Nekünk a cselekvés terére kell lépni és nem nyilatkozatokkal elütni a dolgot. Ezért pártolja Kapotsffy inditványát, mely a helyzetnek és czélnak megfelel. Magától értetődik, hogy az inditványnak határozati javaslatában teljes felhatalmazás a kiküldendő bizottság számára nem foglaltatik. A párt összességének feladata, hogy a bizottságot utasitásaival ellása, mig a bizottságnak az a feladata, hogy a jelentéseit a pártnak megtegye. Talán nem czélszerü, hogy a bizottságnak elnöke a párt elnöke le-

---

AZ „ELLENZÉK" TÁRCZÁJA.

1895. Február 25.

A lábszánkázás Kolozsvárt.

Az idei erős havazás nálunk is mindenfelé valódi norvég vagy pláné grönlandi helyzetet teremtett s nem csoda, hogy azon természetü dolgok felé irányul figyelmünk, melyek eddig csak az ismeretlen északi népek körében voltak találhatók. A kolozsvári kereskedők kirakataiban sokszor látható az a különös hosszu szerszám, melyet a rajtó levő szijazás némileg elárult ugyan czéljában, de ha megbámulták is, valami dologtalan uracsok drága sport czikkének tartották. A norvég eredetü lábszánkó (ski) pedig megérdemelne valóban nagyobb pártfogást, mivel eltekintve, hogy mint sport, a lábszánkozás „uri dolog"-nak tartható az erdélyrészi téli viszonyoknak megfelelőbb, magánközlekedési eszköz alig van alkalmasabb a lábszánkonál. Lehetővé teszi a lábszánkó, hogy a legnagyobb hómezőlön torony-iránt átmehetünk a nélkül, hogy besüppednénk s még frissen hullott hónál is legfellebb lábunk feje csuszik a sikló szerszámmal. A gazdatiszt, vadász, erdész, gyalog-postás, futár, körorvos sőt még a beteghez félre hivott lelkész is igen nagy hasznát veheti a lábszánkónak. Mint mulattató sport és szabad levegőben való mozg[illegible] sokkal érdekesebb a korcsolyázás[illegible] nos egyhangó keringésénél s ami fő [illegible]ok eredetéről szól s mely[illegible] dig a korcsolyázás minden évben törések, zuzódásokban elég áldozatot követel.

A kereskedelmi akadémia néhány ügyesebb vállalkozó tanulójával már egész télen lábszánkózási gyakorlatokat folytatok a Törökvágástól a Fellegvárig s balra Bácsnak eső dombos lejtős területen s bár szilajabb ifjáim a legmeredekeüb lejtőkön még ugrásokkal is váltakozva villám gyorsan sikamnak lefelé, soha a legkisebb baj nem fordult elé. Ha a kezdő lábszánkós első leczkéinél bukik is, a puha hóba esik s legfellebb kedves derültséget okoz társainak. Hogy a talaj alakulás bármely formájával is mennyire meg lehet birkózni a lábszánkóval, ime eddigi kirándulásaiból:

1. A Törökvágástól balra a hójai erdőszélen, folytonos hegy völgyes területen a bácstoroki kőbányáig. Itt letérve a Nádaspatak, Kardosfalvának nyomása a hosszu lábszánkón megoszlik még vékonyabb jegen is könnyü szerrel át keltünk, pedig magam sulya isten jóvoltából 90 kilóra cseperedett! A Nádas-patak mentén jobbára sik területen a papfali s kajántói országutaknak egyenes irányban a javitó-intézet közelében jutottunk ¾ óra mulva kényelmes sikamlásban, honnét visszatértünk a városba.

2. A Kányamál aljától a Szamos zugónál átkelve, egyenes irányban a monostori gazdaság elhavazott szántóföldjein át a „zöld sapka" csárdáig. Itt balra a monostori erdő szélén, a szt. János kuthoz vezető uton a Plecska völgy előtti magaslatra. Innét vig haránt csuszamlás lefelé a szt. János kuthoz, honnét rövid megállás utáni vissza a Plecska völgyön, kijutva ismét a „Zöld sapká"-hoz. Ezen két nagyobb téli kirándulás teljes meggyőződést adott nekem, — hogy a lábszánkózás egy felséges sport, erőteljes mozgás s főleg a völgybe való leszánkázásnál élvezetes téli mulatság, melyet Kolozsvárt meghonositani érdemes. Az idei havazáe a hegyek oldalain 1—1½ méternyi rétegekben, még márcziusban is fog elég módot adni a lábszánkázás megtanulásához s bár személyesen is bárkinek szivesen adok fölvilágositást s az érdeklődőket fölhivom a csütörtök s vasárnap délutáni gyakorlatokra, a bátoritás czéljából a következő utasitásokkal szolgálok:

A kezdő a legjobb lábszánkót vegye meg, mely hibátlan, görcsöktől teljesen ment köris-, szil- vagy gyertyáu-fából legyen. A göcsös (csomós) vagy repedezett fából faragott sineknél megesik, hogy kirándulás közben eltörnek. Kolozsvárott a „Tauffer Ferencz utóda" czég kitünő Theonet-féle gyártmányt árul s Gergely Kálmán kocsigyártó helyben is ügyesen elkésziti.

A korcsolyázástól eltérőleg a lábakat soha se emeljük, hanem szorosan a hófelülethez tartva, egyenes irányban csusztassuk fölváltva lábainkat; oldalvást kitaszitni, mint a korcsolyánál (bógenezni) nem szabad, hanem a lehető párhuzamosan futtassuk a két szánkót. A hóban utánuk keletkezett nyomok egyenletessége után megitélhetjük helyes járásunkat.

Testünket mérsékelten előre hajtjuk s mindkét lábunk készenlétben, keveset a térdnél behajlitva legyen. A térdhajlás, nagyobb meredekekről való csuszamlásnál félig zuggoló állásba megyen át, s egyáltalán, minél nagyobb a lejtő, annál jobban behajtjuk térdeinket. Ha a szánkókat párhuzamosan nem vezetjük, akkor a két szán egymásra keresztbe fut s mi a hóba esünk. Mindkét lábat egyformán kell használni, a korcsolyázóknál előforduló egy lábon való csuszás kerülendő, valamint a kezekkel való hadonászás is.

Első leczkénket ne kocsiutakon, vagy jegen tegyük, (hiszen a lábszánkó járatlan utakra való) hanem hóval fedett sik területen, mig a járást az elő félórában megtanultuk. Az olvadásba induló hó sokszor a szán talpára ragad, azért a kezdő jó fagyos aczélos hóba menjen gyakorolni. Bár kezdetben sok izzadás-cseppbe fog fáradságunk kerülni, még nem láttam embert, a ki a 2-ik órában már a futás módját nem tanulta volna meg. Később rugalmasabb s megszokott járásnál, már minden lábcsuszás 2 méternyi utat foglal el.

Ha sík területen gyakoroltuk magunkat gyenge lejtőjü domboldalt választunk sikamlásra. Itt is födolog, inditás előtt a szánokat párhuzamosan fektetni, egyik szánt keveset előbbre tolva. A legpompásabb mulatság csak akkor kezdődik, midőn az egyensulyozást megszokva, biztosan surranunk lefelé, néha az örömtől egyet kurjantva társainknak. — Megjegyzem, hogy még gyenge lejtőn is a csuszamlás mindig gyorsabb tényleg, mint a minőnek a lejtő látásából itéljük, azért az első megindulásnál már gyengén behajlott térdekkel irányitsuk a lábszánkókat. A lábakat szétvetve neki indulni, biztos bukfencz a hóba, a mi különben semmi baj.

Ha a tanulásnál a hóba esnénk, még fekvő helyzetben igyekezzük a szánkókat párhuzamosan egymás mellé hozni (leoldani nem kell!) s térdeinket igy a hasunk felé keveset összehuzva a kezünkben levő bot segélyével azonnal talpra állhatunk. Későbbbi gyakorlatoknál már nem tarthatunk a lejőktől s csakis attól kell óvakodnunk, hogy a lejtő, melyen először tanulunk, nagyon meredek ne legyen s árkok, vagy fák az utba ne essenek a sikamlásnál. Begyakoroltan is megesik, hogy a lecsuszásnál, főleg még ismeretlen területen, előttünk valami bajt okozható akadályt, fát, magas tárgyat pillantunk meg; ekkor legbiztosabb, ha önkényt az akadály előtt beleejtjük magunkat a hóba.

A lábszánkóhoz szükséges 1·75—2 méternyi bot leginkább a lesiklásnál jön alkalmazásba. Alsó végén rövid vashegye s vaskorongja legyen, melyet a fékezésnél hátunk megett erősen belenyomunk a hóba. Ezen botot mindig oldalt tartsuk kezünkben, soha se pályánk elé szurva. Nagyon hasznavehető szerszám még, ha irányunkat csuszás közben változtatjuk, bár erre egyszerübb szabály: jobbra kanyarodásnál a ballábat, balra kanyarodásnál a jobblábat toljuk előbbre. A felszijazásnál ügyelnünk kell még arra is, hogy a lábhüvelyk tövénél fusson át a haránt szijazás s a lábfejünkre nagyon fel ne csusszon.

Hegyre fölfelé egyenest nem mehetünk, mert hátra csuszunk, hanem vagy enyhe zegzug vonalban, vagy pedig ha meredek a lejtő, testünkkel oldalvást lépünk lépcsőzetesen fölfelé.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

gyen. Ez a tisztség egy egész embert követel meg. Mindazonáltal személyes szempontok ne legyenek mérvadók. A megosztott teendők megosztott munkásságot kivánnak meg. Azért a személyes kérdések nagyon alárendeltek. Érzékenységünket félre kell vetni.

Azt mondják, hogy a képviselőház más pártjai kárörvendezve várják, hogy a függetlenségi és 48-as párt mikor fog már összeczivakodni. Nos, ezt a látványt nem szabad nekünk sem a pártoknak, sem az országnak nyujtani és ezért egyhangu elfogadásra ajánlja ismételten Kapotsffy inditványát. (Hoszszantartó éljenzés. Helyeslés.)

Helfy Ignácz kért ezután szót. Ő e komoly és ünnepélyes perczben csak egy feladatot ismer és ez az: teljes nyiltsággal nyilatkozni e helyzetről. Az ő véleménye is az, hogy a cselekvés terére kell lépni. De hogyan? Egy ember könnyen elszánhatja magát arra, hogy az akczió terére lép, de miként cselekedje meg ezt egy egész párt. Nézete szerint ennek az alapot kell tisztáznia, melyen cselekedni akar. Egy pillantást vet az ország helyzetére és szomorunak találja azt. De még szomorubb szerinte a párt helyzete. A klub ziláltsága okozta a párt ziláltságát odakünn.

Többek felszólalása után Justh Gyula elnök bezárja a vitát. Mielőtt a két előterjesztett inditványt szavazás alá bocsátja, a álláspontját is ,jelezni kivánja. Kétségtelen, hogy vannak bajok, de ezeknek nem egyedüli oka a szervezetlenség. Tény az, hogy ez is egy okot képez, de a bajok főoka az, hogy a párt egyes tagjai egymással teljesen ellentétes álláspontokat foglaltak el ugy a pártban mint a sajtóban. Ebből azután a vidék is levonta a konzekvencziát. A létező baj elháritására nem elég szervezkedni hanem ki kell mondani azt is, ne hogy a jövőben ily bajok ismétlődjenek, hogy senki a párt határozataitól eltérő álláspontot el nem foglalhat. Ily értelem foglaltatik Isaák inditványában.

Én — ugymond szóló — sohasem kerestem a megtiszteltetést, mely az elnökségre való megválasztatásban rejlett. Nehéz viszonyok közt, harczias viszálykodás után foglaltam el e széket és daczára annak, hogy nem ez volt szándékom, a párt rendelkezésére állitottam magamat Én nem is érzékenyedem; ha bizalmatlansággal találkozom, ha csak a kissebbség részéről is, itt hagyom az állásomat. (Élénk közbekiáltások: Nem bizalmatlankodik senki sem.) Én nem is az én személyemből kifolyólag kifogásolom azt, hogy a bizottság elnöke más legyen, mert veszedelmesnek tartom, hogy a párt vezetése két kézben legyen letéve.

Szavainak befejezésében Isaak inditványát ajánlja elfogadásra.

Elnök ezután elrendeli a szavazást, melynek eredménye az lett, hogy a többség a Kapotsffy inditványát fogadta el.

Nyomban a szavazás kihirdetése után Justh Gyula kijelenti, hogy ő a történtekből levonja a konzekvencziákat és lemond az elnökségről. Egyben felkéri az alelnökök egyikét, hogy az értekezlet további vezetésére fogadja el az elnöki széket.

Justh Gyula elnök Komjáthy Bélával, Helfy Ignáczczal, Isaák Dezsővel, Boda Vilmos, Olay Lajos eltávoznak a körből.

Az elnöki széket Bartha Miklós alelnök foglalja el. Kijelenti, hogy ő Justh Gyula elhatározását foglalja el. Kijelenti, hogy ő Justh Gyula elhatározását véglegesnek nem tekinti. Hiszen Justh Gyula személye vagy elnöki müködése ellen soha semmiféle kifogás nem merült fel. — Kapotsffy inditványába semmiféle bizalmatlansági votum nem foglaltatott. Egyébként a függetlenségi és 48-as párt nagy szerencséjének tartja, hogy Kapotsffy inditványa fogadtatott el, mert Isaák inditványában volt egy oly pont, mely a párt nem tagjait, kik az egyházpolitikát annak idején ellenezték, kizárta volna a pártból. Ellenben Kapotsffy inditványa senkit sem zár ki, hanem a párt valamenny tagját összeforrasztja. (Zajos helyeslés.)

Polónyi Géza teljesen osztja az elnök szavait és kéri, hogy rendelje el a Kapotsffy inditványa értelmében kiküldendő bizottság megválasztását.

Elnök elrendeli a választást, melynek eredménye szerint a bizottságba beválasztattak:

Justh Gyula, Bartha Miklós, Kun Miklós, Ugron Gábor, Babó Emil, Polónyi Géza, Meszlényi Lajos, Visontai Soma, Sima Ferencz, Pap Elek, Szinay Gyula.

Elnök: a nevezetteket megválasztottnak jelenti ki és az értekezletet berekeszti.

A bizottság ezután rögtön megalakult és elnökké Ugron Gábort, jegyzővé Visontai Somát és Babó Emilt választotta meg.

*

A párt tagjai az értekezlet befejeztével is még sokáig maradtak együtt. Justh Gyula és még nehányan a pártkörből eltávoztak, de a többiek együtt maradtak és a legteljesebb egyetértéssel beszélték meg a további teendőket.

Általában az a felfogás, hogy a párt egysége nem lesz megbontva. Mindenki hiszi, hogy Justh meg lesz nyerhető az elnökség megtartására. Ha azonban ebben az irányban a kisérlet sikertelen maradna, ugy a párt valószinüleg Thaly Kálmánt fogja felkérni az elnökség elvállalására.

Theologia, vagy theologiák?

(Vége..)

A nagyenyedi theol. akadémia létjogosultságának bizonyitásánál legyen szabad, — mindenekelőtt rámutatnunk a multra, mely vallásos buzgóságának örök emlékeként olyan alapokat tett a Bethlen-iskolánál, a tudományok szolgálatára, melyek világos czélzattal csakis a vallás tudományok mivelésére, a lelkésztanárok képzésére fordithatók.

Előre láthatólag, ezeknek alapoknak a n.-enyedi theol. akadémia megszüntetésével az lenne a sorsuk. A mi a sorsa az olyan háznak, melyet kellemes othonná, de aztán a gazdának egy bolond, indokolatlan szeszélyére kiköltöztek belőle még az egerek is, s csak a kisértetek járnak még oda vissza, néha ijeszteni. Ha egyszer meg vannak: miért hagyjuk hát azokat az alapokat felhasználatlanul; ha pedig felhasználjuk: miért ne használjuk éppen arra a czélra, a melyre rendeltetve vannak? Azért ugyebár, hogy a kolozsvári theol. akadémiának ne legyen verseny társa? Vak vezérek ti a szunyogot megszüritek, de a tevét a tü fokán áteresztitek! Hát nem ti vittétek oda a dolgot, hogy ha már versenyről van szó: ez a verseny életre keljen és müködjék hatalmasan!? Látjátok Enyed nem fél a versenytől, csak azt várja attól, a mi minden nemes vetélkedésnek a következménye, hogy az elpetyhüdt idegek felfrissülnek, a hadvezéri képességek, a harcz hevében kitünnek és megizmosodnak és az egész egyházkerület feltartózhatatlanul fog sietni az igazság megismerése felé, mely a szabadság. „Megismeritek az igazságot és az igazság szabadokká tészen titeket"; ez lesz az az uj ég és uj föld, melyet várunk; ez lesz az az időszak, mely a kolozsvári theologiájának, mely csak szin és látszat, meg fogja adni a halálos csapást, mint hajdan a fényes és hatalmas egyháznak [m]egadták azok az egyszerü papok és barátok, kik igazságszeretetükkel egy uj kornak nyi[...]tották meg a hajnalát. Enyed tehát a nemes v[etélkedéstől] nem fél, hanem attól sokat vár. Egyre azonban busongó lélekkel és komoly aggodalmakkal tekint ő is. Arra, hogy a p[üspöki] theológián a püspöki hatalom közelében, mivé válik az ifjuság, mely odamegy tanulni? Ki fogja-é szabadithatni szivét, lelkét, egész gondolkozás-módját a vasbékokbó[l], melyek lenyügöznek mindent, a mi közelük[...]ben van.

Valóban, a ki a lelkészképzés ügye iránt, ebben a reálisztikus korban, érdeklődik s üdvös eredményeket vár, annak napirendre tüzésétől, az nem zárkózhatik el az aggodalmak elől s nem nézheti csak egykedvüen, hogy a Krisztus zászlajának hordozóit, mily körben és szellemben nevelik!?

És itt jutottam el épen ama pontig, a hol a „nagy-enyedi theol. akadémia fennállásának jogosultsága, sőt szükségessége a legnyilvánvalóbban kitetszik.

Mentől több világfit nevel Kolozsvár: annál több szüksége van arra, hogy legalább nehány egyeneslelkü lelkipásztori jellemü egyén lépjék ki Enyedről az életbe.

Eddig is a szabad szellemnek, a haladásnak Nagyenyed vala egyetlen képviselője az erd. ref. egyházkeruletben.

Mig öregebb és régebbi papjaink a mult század szellemtelen racionalismusának sovány hagyatékán rágódtak: addig a „nagyenyedi theologiai akadémia behozta a tudományt a vallásba", és egy olyan tudományos tájékozottsággal biró fital papságot nevelt, mely felette áll minden várakozásnak és reménynek, melyet valaha atyáink a theol. akadémiához füztek. Azonkivül igyekezett választásokon, gyüléstermekben és a nagyok tanácsában is, szüntelen odahatni, hogy a tisztesség és becsületes törekvés nyerje el minden oldalon jutalmát, s a meghunnyászkodás, álszenteskedés, érdekhajhászat és hatalmi törekvés ne érvényesithesse magát sehol, se a gyülekezetben, se az egyházmegyéken, se az egyházkerületi közgyüléseken. Hogy aztán daczára mindezeknek, elveinek nem diadalát, hanem szinte mindenütt megveretetését kellett megérnie: ennek nem ő az oka, hanem a viszonyok, melyek ugy látszik, hogy nem valának eléggé elkészitve és megérve az eszmei tartalom befogadására.

Még csak egyet. Öregebb papjaink nagyon jól emlékezhetnek, hogy 1848. előtt 4 theol. akadémia állott fenn az erdélyi ref. egyházkerületben s növendéke volt mindeniknek böséggel, ugy, hogy akkor átlag véve, minden esztendőben **50—60** egyén léphetett ki eklézsiába, most pedig csak alig jut **8—10** egyén évenként abba a szerencsés, vagy szerencsétlen helyzetbe, hogy végezhesen. Nincs hát miért busulnunk azon, ha két theol. akadémiánk lesz.

Kérdés azonban, hogy a kik tanulni és a theol. tudományokkal foglalkozni akarnak: ott hagyják-é Enyedet, mikor dr. Kovács Ödön maga egy egész theologia? De bármint döljön is el a kérdés, egy bizonyos, hogy az arány a lelkészi pályára készülők számát illetőleg, nem fog valami sokat változni, mert a papnövendékek számát a mai világban, nem a hivatás, s nem is a szentlélek csodálatos hatalmának az ereje szaporitja, — vagy osztja, — hanem az a világos és egyszerü számitás, a mely minden pályaválasztásnál elérvényesül: Vajjon milyenek a kilátások a megélhetésre, a haladásra s a társadalmi tisztességre nézve? A felelet pedig e kérdésekre, a papi pályán nagyon is világos és szembeöltő. A megélhetés kinos, a haladás semmmi s a társadalmi tisztesség csak látszat, minden belső tartalom nélkül. Ilyen pályára hát minek menni, a hol az ember csak tövisre lépik s idő előtt leroskad a küzdelem alatt? . . . Ennek az okoskodásnak az eredménye, hogy a lelkészi pályára ma már csak kevesen lépnek s ezek is mind a legszegényebb hivatali és néposztályból a kik más pályán megélni se tudnának s kik, mikor az ekklézsiába kimen[...]nek az erkölcsi tőke mellett semmi anyagi [...]csel nem rendelkeznek s igy nem lévén kincs[...] az élethez hozzá kezdjenek: egész a mive[...] tengődés és nyomoruság, mely életük csa[...] emészti teljesen még az erkölcsi [...] sokszor fele[...] Domokosnak tehát, ha üdvös tőkét is. Szász [...] mindenben megfelelő ügyet és a közóhajtásna[k] [...] kellett volna kezdenie: akart szolgálni, ott [...] lelkészi fizetéseket, a hogy teremtsen kitünő [...]kedésre tüzeljék a temelyek vonzzák és vetél[...] hogy épitsen egy hetségeket, nem pedig ott, [...]akadémiát, mely fényes és pompás theolog. [...] külön pipázó, Uram bocsá', külön társalgó, [...]val s tudja külön játszó és külön fürdőszobá[...] — az igéaz isten, hogy még mi mindenféle, [...]ására alnyek kifejlesztésére és a test elpuhit[...] ezek, kalmas berendezéssel bir. Hogyan illenek [...] volkérem, a májai az iklandi, a bedei, a [...]sekdorzi, a sükői és a kubúi lelkészi fizeté[...] az hez, melyek nem egyébre valók, minthogy [...]? embert az éhenhalástól megmentsék[...] És hogyan illenek a fürdőszobákhoz, a pipázó és játszó termekhez, azok a rongyo[...]sabbnál rongyosabb körlelkészségek, melyekben a lelkészek fizetése többnyire csak a papiroson van, de a mikor a körlelkész hozzájuk akar nyulni, azok egy része, csak álomnak bizonyul? Mig hát Szász Domokos a papnevelés ügyét imigy szolgálja, s theol. akadémiáját csak az igények kifejlesztésére, a test elpuhitására, a kényelem megszokására rendezi be, a papi fizetések emelésével pedig nem gondol, hanem maga teremt egy sereg szegény körlelkészséget, mely a papnak szintén csak nyomorult fizetést kinál: addig a nagyenyedi theol. akadémia, hol az egyszerüség, lemondás, türés, kevéssel való megelégedés és megfeszitett munkálkodás a vezető elvek és erények, jogosán fenn állhat és fenn is kell, hogy álljon, ha egyébért nem: hát azért, hogy Szász Domokos kapjon papokat az általa kreált gyenge körlelkészségekbe. Mert eljő az idő, sőt már itt vagyon, a mikor pásztor nélkül fog tévelyegni a nyáj, mert a kolozsvári sima parkettek, kényelmesen butorozott szobák illatos legéből, senki sem fog vágyakozni az iklandi parochiába, hól a papi fizetés alig üti meg a 250 frtot, de aztán több a kötelesség, mint pl. Kolozsvártt. Reméljük azonban, hogy mig ez az idő a maga sivárságában és az egyházi életre felette káros hatásu következményeivel elérkezik: addig jőni fog egy másik Szász Domokos, ki annak a ki most uralkodik és itél eleveneken és holtakon, hibáját megkorrigálja.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 25.

— **A kolozsvári** márcz 15. állandó bizottság tegnap d. e. népes értekezletet tartott az „Ellenzék" szerkesztőségében. A gyülésen tartandó ünnepély részleteit megbeszélték és bizottságot és bizottságot küldöttek ki a müsor összeállitására. Az idei márcz. 15. ünnepély, mint a jelekből látszik, nagyon érdekesnek igérkezik.

— **Szinház.** Vasárnap d. u. II. Rákóczy Ferencz fogságának tableui keltettek nagyobb hatást és tapsot. Este a „Rip van Winkle"-ban S. Vadnai Vilma asszony kitünő énekét tapsolta meg s hivta többször lámpák elé a telt ház. Haday éneke szintelen, játéka jobb volt. A kar gyengén exequalta ének részeit.

— **Időjárás.** Vidékünkön is — a Nyárád terén — óriási a hó, melyhez hasonló a legidősebb emberek tanusitása szerint sem volt. A közlekedés is nagyon hiányos; a jártabb vonalakon egy szán elmehet, két hét óta annyira verődött, de a hol kettő összetalálkozik, egymást kikerülni alig lehet a félméteres hó miatt. Megtörtént, hogy egyik faluból a másikba induló szekér visszatérni kényszerült a nagy hó miatt. Eldőlés a kényszerüség miatt valahogyan van, de egyéb gazdaság munka szünetel. A gazda embernek óriási ünnepe van, miben nincs köszönet. Hózivatarok sürün váltják fel egymást s a hideg koronként igen kemény. A hó elmenetelének mikéntje előre aggaszt!

— **A mensa-est** iránt nagy az érdeklődés és kérdezősködés, hogy bál lesz e vagy estély? Egyszerüen estély, mely korántsem akar csak az egyetemi családok mulatsága lenni, sőt éppen egészen a nagy közönségnek van szánva. Amaz egyetemi hölgyeknek, kik a mensa-academica estélyének [s]ikerén fáradoznak, — valamint az egyetemi [if]jatalság rendező bizottságának, csak az a ki[...]ságuk van az egész esetben, hogy az egyetemi [...] czélért a terhet és fáradságot magukra [...]ák; csak az a czéljok és óhajtásuk, hogy [...] szebb és gazdagabb s valóban élvezetet [...] programmal városunk egész társadal[...] [...]inden osztályából minél nagyobb kö[...] [...]verjen meg és egyesitsen az estélyen, hogy a [...] nemes czél a létesitendő [...] alapjára minél tetemesebb öszdiák-aszta[l] [...]ssen. A programm fényének [...] ban megnyerni sikerült dr. Ferenczi Zoltá[n] [...] Mórné urnőt, ki[n]ek müvészeté[...] rég nem gyönyörködött közönségünk [...]ra vagy magánjelenetre, és valamely szavallás[...] Mórné urnőt, ki szives volt dr. Pisztóry [...]ra-kiséretét elvállalni. Teaz énekszám zongo[...]m és mégis csak egyszerü hát kiváló program[...] összekötve, de nem bál lesz estély tánczczal öss[...] a menza javára, és márcz. 2-án a viga[...]gyek, hogyszerü toillettekazért kéretnek a höl[gyek] [...]és hogy ne csak az egész[...]ben jelenjenek meg [...] a kisebbeket is hozzák nagy lányokat, hane[m] [...]almával, miért is a csamint a „bazárok" alk[...] legszerényebbek. A ládjegyek ára a lehe[...] szétküldetni. meghivók holna fogna[k] [szo]mbaton este Grátz

— **Kötöke.** Szo[...] tartott az evang. Mórné rendkivüli kötők[...] A jótékony czél féegyház szegényei javára [...] körülbelül 60 frt nyesen el volt érve, me[rt] [...] bizonyára szives en gyült be és a jenvolta[k] [...]

Ruházatunk meleg, de ne legyen nehéz, mert az erőteljes mozgás, főleg kezdetben jól megizzaszt, s azért az alsó gyapju turistaing nagyon ajánlatos nagyobb kirándulásokra. Bár lehet vadászcsizmákban is kényelmesen haladni, legjobb mégis egy jó vizhatlan füzős czipő s posztó-gamáslik, vagy a nadrág fölé az u. n. tiroli harisnyák.

Aki fiatalnak érzi még izmait, igazán lelkemből ajánlom próbálja meg a lábszánkózást. Semmi se edzi télen annyira az izmokat, semmi se teszi azokat rugalmasabbakká, de semmi se teszi a kedélyt üdébbé, mint ez a sport, melyet külföldön az egyesületek százai üznek már rendszeres szenvedéllyel, csak a szoba s a kávéház kolozsvári bujkálói nem érdeklődnek a téli ujdonság iránt.

HANGAY OKTÁV.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Forditotta: **Amica.**

Első kötet.

III.

Veszély.

(Folytatás.) (12.)

Ők beszéltek anyámról és gondoltak reá és egy eszményi barátnénak tekintették. És szivüket egyszerre megnyerte.

— Ők nagyon kedvesek, de midőn ilyenféle leányokkal találkozom, mindig Totra, a fürjész kutyára emlékeztetnek.

— Mennyiben?

— Tot olyan kedves jószág, s ha a kertben meglát, vagy az udvaron, hozzám rohan s szeretetét a reám való ugrálásban nyilvánitja; de láttam, hogy öt percz mulva a mészáros iránt ugyanazt a lelkesedést tanusitotta. Ez a szeretetnek olyan feleslege, mely tulárad.

— Deverill Helénre nem igen hizelgő, hogy őt a fürjész kutyához hasonlitja! — mondá Adrián.

Deverill Helén! E név mily ösmerősnek tetszett is előtte Deverill Helén! — És csak huszonnégy óra óta ösmeri.

— Ugy-e anyám, nem sokára át fogja őket hivni?

— Szivesen édesem, ha kivánod.

— Ebédre.

— Az egy társaságot jelent.

— Oh nem kérem ne hivjon társaságot. Elég lesz a pap és Fremantleék — éppen három, vagy négy jó „emberünk. Egy nagy ebéden az ember olyan keveset van a barátaival. És merem állitani, hogy ők szeretnének Freamentle urral és a feleségével találkozni.

— És Freamantle Jankót is meghivhatnánk, miután fiatal nők lesznek nálunk.

— Igen én is azt gondolom, hogy Jankót meg kell hivnunk. Nagy szamár, de olyan szamár a kivel a leányok mindig jól találják magukat.

— Adrián, ő énekel.

— Hát nem mondtam, hogy szamár. Az én véleményem szerint egy olyan férfi a ki énekel majdnem egy szinvonalon van azzal a férfival a ki flotázik.

— És én azt gondoltam, hogy te szereted a zenét.

— Igen, a zenét szeretem; de a mükedvelők énekét és játékát nem szivelem. Éppen a zene iránti szeretetem miatt gyülölöm azt a férfit, a ki kótát viszen magával midőn ebédre hivják, és azt a fiatal nőt, a ki hideg vérrel tud leülni a zongorához, hogy Beethovent gyilkolja.

Az anyja mosolygot és sohajtott. Ő előtte nagyon kedves, volt a fia, de meg volt az az érzete, mit ma napjáig sok szüle kénytelen tapasztalni, hogy a fiatal nők és férfiak mostani nemzedéke el van kényesedve.

* * *

A következő reggel, a meghivás egybarátságos ehédre, három nappal késöbbre el volt küldve.

Adrián legalább háromszor emlékeztette az anyját a levélre mielőtt az meg lett irva és lovas emberttől küldte el. Vidéken a posta oly lassu, és mindig volt egy hátas ló melyet jártatni kellett.

Sir Adrián a mezőn keresztül Chirwell Grangeba ment s Frcemantle urat és a feleségét meghivta, kiknek a háza a hogy a madár röpül, éppen háromnegyed mértföldnyire volt az apátságtól. Frcemantlené volt az anyjának a legbensőbb barátnéja a községben, aki egy erőteljes, életre való, gyakorlati asszony volt, sok józan ésszel megáldva, mit kitünően tudott alkalmazni. Jó módu szomszédjai nem szerették; nagyon élesnek és szókimondónak találták; de a szegények és betegek imádták. Ő az ikreket születésüktől kezdve ismerte, és ugy bánt velük mint a saját Jankójával, Chirvell jövendőbeli Squirejával, vagy a leányával, Lucsiával.

— Mindnyájuknak el kell jönni, — mondá Adrián a nyájas mátronának, a ki fedetlen fővel állott a hidegben egy kedvencz cserjéjéről a száraz leveleket csipkedve. Bizonyos vagyok benne, hogy szeretni fogja őket.

— Őket? — ismétlé Freemantlené. Tehát Deverill ezredesen kivül többen is lesznek? — Maga az előbb csak ő róla beszélt.

— Igen, az ezredes leányai — a két leánya.

— Oh, leányai is vannak, igen? — Ez az oka a miért ezt az uj embert felkarolta? Adrián, én azt gondoltam, hogy maga távol tartja magát a leányoktól. Tudom, hogy nagyon unatkozott valahányszor azt kivántam, hogy jöjjön el hozzánk tenniszt játszani.

— Talán átalában véve nem igen vagyok hajlandó a leányok társaságát keresni. De ezek a ladyk — ők nem olyan mint a többiek.

Freemantlené a fejét rázta.

— Már látom, — mondá. Azok uj stilu leányok, olyanok, a kikkel nem szeretném ha az én Lucym ismeretséget kötne.

Egy hét alatt elrontanák. Nem gondolna egyébbel, csak a ruhájaira és vértanunak képzelné magát, a miért egy évből tizenegy hónapot falun kell laknia. Isten mentsen, hogy valaha olyan leányokkal ismeretséget kössön. És ráadásul Irföldiek! Én azt gondolom, hogy azok huszonöt éves koruk után rendesen isznak.

— Nem gondolja, hogy jó volna előbb ismerni őket, mielőtt elitéli őket? — mondá Adrián, a ki meg volt szokva a Freemantlené módorához és nem vette megbántva magát a beszéde által.

— Én nem itélem el őket. Én csak a legrosszabbra készitem el magamat. Természetes, hogy magukkal ebédelünk, ha lady Belfieldnek szüksége van reánk. Tudom, hogy szombaton szabadok vagyunk.

— És mindnyájan eljönnek?

— Négy sok lenne. Jankó és az atyja és én el fogunk menni. Ennyi az elégnél is több lesz belőlünk.

— Fél Luczyát az én Hiberniáim közé hozni? Nem gondolom, hogy azok a ladyk a pálinka-ivást már megkezdték volna. Mellesleg mondva az egyik férjnél van és a férjét rövid idő mulva Bombayból várja haza.

— Tehát szalma-özv[egy] — kiáltá Freemantlené — rosszabbnál-r[osszabb]. Meg vagyok róla győződve, hogy [ő]ket a társaságba a maga igyekezete, hogy [...]konyság. És maga csempéssze, eltévesztett jóté[kony] [...]ivitelére felhaszengemet akar a czélja k[...] nálni.

— Nem hiszem, hogy [...] Deverill ezredes, vagy a leányai egy szalma [...]szálat adjanak a maguk felfuvalkodott falusi [t]ársaságukra; ők élénk, vidám emberek és én [...]magam is kivánom őket látni.

— Adrián, vigyázzon. H[...]át ha ez az ezredes a mostoha atyja kiván [...] lenni?

— Ez a kivánsága soh[a] [...] sem fog teljesülni. Én bizom az anyám [...] bölcsességében és fiai iránt való bölcsességé[b]en és fiai iránt való szeretetében.

— Édes Adriánom, tiz [...] ember közül kilencz azt mondaná, hogy az [...] anyja bölcsen cselekednék, ha ismét férjhez [...]nenne. A maga testvére Valentin nem oly fiat[al] [...]ember, a kivel könnyen lehet boldogulni [...]et — [...]gy egy mostoha atya jobban elbánna ve[...] Csudálom, hogy kegyed őt ismerve ilyen [...]esztelenséget tud mondani válaszolá Adriá[n] [...] indulatosan.

— Azt gonolja kegyed, [...] tudom, hogy mit

— Édes fiam, én nem [...] és a második gondoljak a mostoha atyákr[ól] [...] hogy a maga házasságokról; de azt tudom, [...] a fiatalabbik anyjának nagyon sok baja va[n] [...] fiával.

— Ő nagyon jó fiu és [...]agyon szereti az anyját.

— Igen, szereti a maga [...] [...]dja szerint, — de nem elég gyöngéd és tiszt[...] elettudó fiu. Azonban édes Adrián, mindenki[...]ek meg van a maga keresztje; adja az ég, [...] hogy az édes anyja hátán ne legyen sulyos [...] Vő terhe; és maga az, a ki legjobban [...]ey-ház azt neki könnyiteni.

(Folytatása [...])

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

ajándékoztak e czélra, mert ennek fejében kitünőleg mulathattak a késő éjjeli órákig. Az estély fénypontját egy majdnem két óráig tartó nagy cotillon képezte, a melynek változatos figurái sok derültségre adtak alkalmat. Az estély csak 2 óra után ért véget. Mint halljuk, a kötőkében megjelenni szokott társaság a kötőkék lezajlása után valamely nagyobb helyiségben „Kötőke-bált“ akar rendezni. Kétségkivül ez is kitünően fog sikerülni.

— **A második Egyetemi-köri estély** tisztikara a rendező bizottság pénteken tartott gyülésében a következőleg lett megalkotva: Elnök: Kacsoh Pongrácz, alelnökök: Grátz Gusztáv, Kozma Endre és Óvári Elemér, titkár: Fischer Zsigmond, jegyző: Kovács Géza, pénztárnok: Kovácsy Alhert, ellenőrök: Strants Árpád és Jeney Kálmán. Az estély márcz. 16 és 20-ka közt lesz megtertva.

— **Vasutiak tánczvigalma**. Kolozsvárt, a városi vigadó termeiben sikerült tánczvigalmat rendeztek szombaton este a vasuit olvasó dalkör javára. A rendezés élén Török Sándor főmérnök, Varga Lajos, Hosszu János mérnök állotak, kik teljes odaadásával működve szép sikert tudtak Dóczy Miklós egyleti pénztáros örömérre kivivni. Az estélyt hangverseny uyitotta meg, melyben a vasuti dalkör több kitünően előadott évek számával aratott sürü tetszést. Szepesi Mihály által előadott monolog szintén elismerést keletett. A kolozsvári dalkör négy kitünő tagjának: Girsik Gyula, Kerekes, István, Szilágyi Ferencz, Káhlé János urak magán négyese a közönséget egészen elragadta. A müsor után következett tánczdan a négyeseket körülbelül 200 pár tánczolta a zsufolt terembem. A táncz szünet közben a vasuti Dalkör énekelt néhány szép dalt Iszlai Márton karnagy vezetése alatt és Szilágyi Ferencz énekelt néhány szólót tapsot és éljenzést keltve. A vasuti Dalkör jeles kiképzésében Iszlai Márton karnagynak sok érdeme van, ki munkát s fáradságot nem kivélve, szép sikert ért el. A mulatság reggelig tartott.

— **A tanárjelöltek segély-egyesületében** a f. hó 23-án tartott közgyülésen a tisztikar részben ujjáalakult. Az elnöknek az egyetemről eltávozása s az alelnöknek és titkárnak nagyfoku elfoglaltságok miatt történt lekösönésök által megürült állásokra ejtesse meg a közgyülés a választás. Elnök lett: László Ferencz matth., alelnök Molnár Károly bh., titkár Imre Sándor bh., s ellenőr Ravasz Árpádd bh.

— **Értesités.** Az ev. ref. egyház által alapitott és városilag segélyezett alsó-szénutczai gyermekkert, a téli szünidő után folyó év márczius 1-én megnyittatik, hogy termeit ujból betöltse a kedves kicsinyek vidám zaja. S egyszersmind értesitettnek az érdekeltt szülök, hogy ezen intézet, melyben hosszu évek során oly sok család gyermeke, részesültek azon nevelésben, mely testi, lelki fejlődésük alapjául szolgált, — továbbra is fen maradt, s olytathatja áldásos müködését. Kolozsrt 1895 febr. 25.

— **A korcsolyázás** sportját kedvvel üzi a közönség. A téli sportnak tegnap is sok hive vonult ki a sétatéri jégpályára, hol kedvvel iringáltak. Az idei szezon korcsolyázássportnak rendkivül kedves. A korcsolyázóegyletnek idei bevétele nagyon kedvező.

— **A kolozsvári** iparos ifjak önképző köre által f. év február hó 10-én rendezett táncz estély alkalmával felül fizettek. Hegedüs Sándor orsz. gyül. képviselő 10 frtot, gr. Béldi Ákos főispán 5 frtot, Benigni Sámuel elnök 5 frtot, Hevesy József 5 frtot, Matutsek József alelnök 3 frtot, Albacht Géza polgármester 2 frtot, Pallán Henrik 2 frtot Biró Béla apát-plébános 2 frtot, Müller Ggyula 2 frtot, Gámán Zsigmond 1 frtot, Perling Antal 50 krt, Pap József 50 krt, Kovács Miklós 50 krt, Jaklvoszky Mihályné 50 krt, Békésy Kálmán 50 krt, Bak Samu 50 krt, X. Y. 5 krt. Midön a tenteinket nyugtázzuk nem mulaszthatom el a szives felül fizetőknek az egylet hálás köszönetét tolmácsolni Kolozsvárt 1895 február. hó Váradi Albert egyleti titkár.

— **A kertészeti egyesület választmánya** február hó 27-én szerdán d. u. 4 órakor ülést tart a városháznál; mely ülésre a t. választm. tagokat ezennel meghivja az elnökség. Az ülés tárgya: a közgyülés előkészitése.

— **Az erd. muzeum-egylet** bölcs. nyelv- és tört. tudományi szakosztálya f. hó 24-én, vasárnap először tartotta meg egészen a nyilvánosság előtt rendes közgyülését, melyet Szamosi dr. elnök akadályoztatása miatt Márki Sándor dr. nyitott meg. A különben is érdekes közgyülések között ez a vasárnapi a legérdekesebbek egyike volt, a mennyiben a tiszteletre méltó tudós, Bálint Gábor „Minő fajuak a magyarok“ czim alatt előadta nézetét a magyar rokonságra vonatkozólag. Szerinte a magyar nemzet annak a nagy turáni népcsaládnak egyik törzse, a melyhez a mongolok és mandusok is tartóznak s melynek egyik ága volt a hún-meger (hún-magyar) a bajkali és altai hegység tövében. Erre mutat a hagyomány, mely emliti, hogy Dsingiszkán e tájon harczolt a hun-megerek ellen és ezt bizonyitja főleg nyelvészeti szempontból ugyancsak a hagyomány, mely a mongolok eredetéről szól s melyet a tudós magyarra forditott; ez a forditás az egész világon az első. Ezután Versényi György dr. olvasta fel tanulmányát Medgyes Lajos életéről és költészetéről különösen kiemelvén Medgyesnek érdemét az egyh. szónoklat terén.

— **Gyász-Isten-tisztelet,** február hó 26-án Albreht főüerczeg temetése napján délelőtt 10 órakor a főtéri róm. kath. anyatemplomban ünnepélyes gyász-isteni tisztelet lesz.

— **Elütötte a vonat.** A tegnap esti 8 óra 45 perczkor Budapest felől érkező vonat elé menő Rusz Gligor nevü vasuti őr szerencsétlenül járt, a menyiben oly közel talált menni a vonathoz, hogy ennek hó ekéje elütötte. A szrencsétlen ember keresztcsontján továbbé fején szenvedett sulyos sérüléseket, melyek ha nem is halalosak de sok idő fog eltelni mig ismét folytathatja bakteri szolgálatát. A balesethez a mentők vonultak ki s nyujtottak segélyt s szállitották a kórházba.

— **Hó eltakaritás a födélről.** Deák Pál főkapitány a kövtekező hirdetményt bocsátatott ki: A háztulajdonosokhoz: Tekintettel arra hogy az idei nagy havazások következtében a házfödeleken felhalmozódott nagy mennyiségü hó hirtelen olvadás esetében, igen könynyen egyszerre esik le a födélről és főként utcza sorban lévő házaknál a lezuhanó hótömegek nem csak járdákon okozhatnak közlekedési akadályt, de esetleg az élet biztonságát is veszélyeztethetik; ennélfogva felhivatnak az összes háztuladonosok, hogy különösen utczasorban lévő házaik födeleiről a havat és jégcsapokat az olvadás beálltáig a reggeli órákban, midőn a közlekedés gyérebb kellő óvatossággal huzassák le, illetve távolitsák el és hordtssák el mivel ellenesetben az 1879 évi XL. t. cz. 118 §-a alapján meg fognak büntettetni.

— **Szomoru jelentés.** Kénosi Sándor József, kir. közjegyző, mint férj a maga, valamint gyermekei: Sanyi és Béla: továbbá Csiktaploczai Lázár Árpád, orsz. képviselő Lázár Amália, Lázár Antonina, Lázár Anna és Lázár Lajos. mint testvérek; valamint a többi közeli és távolabbi rokonok nevében a legmélyebb fájdalomtól lesüjtott szivvel jelenti, az önfeláldozó hü nő és anya, szerető jó testvér ésrokon kénesi Sándor Józsefné született csiktaploczai Lázár Katnnak f. hó 23-án délután 2 órakor, élte 40 dik, boldog, házasságának 21-ik évében, rövid szenvedés után történt elkunytát.

— **Wekerle mint lapszerkesztő.** Egyik vidéki lap, mely belát a jövőbe, közli, hogy Wekerle a tavaszra egy nagyobb, szabadelvü irányu politikai napilapot alakit. A lap czime „Magyar Napló“ lesz s Wekerle főszerkesztése, valamint Gajári Ödön felelős szerkesztése mellett indul meg. A „Nemzet“ cz. félhivatalos pedig alkalmasint Wekerle lapjába olvad bele.

— **Kossuth-kalapos országczimer.** Érdekes emlékhez jut a nemzeti muzeum egy pétervárádi negyvennyolczas honvéd jóvoltából. Egy hangverseny programm ez melyet a 39-dik don Miguel-ezred zenekara játszott 1849. május 21-én Budavár bevételének örömére. A hangverseny nyolcz számból állott, csupa magyar és klasszikus darabokkal. Legérdekesebb a programmlap kerete: rózsaszinü arabeszkek, melyeket főnn a magyar czimer kapcsol össze. A czimeren a korona helyére egy hosszu tollas Kossuth-kalapot rajzoltak. A don Miguel-ezred 1848-ban pártolt a magyar hadsereghez. 1849. tavaszán a pétervárádi erősséghez rendelték őket: itt, hónapokig tétlenül, körülzárva legalább muzsikával szórakóztatták magukat és a vár lakosságát.

— **Sikkasztás a tordai sóbányáknál.** A tordai sóbánya hütlen tiszviseiői előtt a kiket tuzvalevőleg sikkasztás és hütlen kezelésk miatt állitottak a büntetőbirósg elé a tordai törvényszék — mint tudsitónk jelenti szombaton d. e. hirdette ki a kuria mint legfőbb itélőszék végleges itéletét. Krémer György bányanagy négyesztendei, Lőrinczy István mázsatiszt három esztendei fegyházat, Pirk Lajos pénztáros pedig nyolcz hónapi börtönt kapott. Rátonyi Balázs időközben meghalt s igy az itéletet rajta végrehajtani nem lehet. A többek legott megktzték büntetésüket.

— **Kaas Ivor br. fogsága.** Kaas Ivor bárót a budapesti törvényszék, mint megirtuk hatóság elleni erőszak vétsége miatt 8 napi fogházra itélte. A jeles publiczista vétke az volt, hogy egy azóta köpönyeget forditott lapnál, melynek főmunkatársa volt házkutatást tartottak, ez alkalommal erélyes szavakkal tiltakozott a sajtószabadság megsértése ellen. Kaas Ivor br. büntetése letelvén pénteken reggel 8 órakor hagya el a központi fogházat.

— **Egy orvos veszedelemben.** P. Gy. a szent-geriozei körcsoportjában a legnagyobb hüséggel s hivatásának megfelelő kész odaadással szokta teljesiteni feladatát, főleg ott a hol járványos betegség üti fel a fejét, — ott igyekszik minden lehetőt elkövetni, hogy annak tovább terjedését meggátolja. Ennek a buzgalomnak lehet tulajdonitani, hogy a keze alatti csoportban a járvány erőt venni s terjedni nem igen tud. Hanem, hogy buzgalmáért még erőszakos megtámadásnak is ki legyen téve ez igen elszomoritó dolog, pedig ez is megtörtént közelebbről. Ug anis Bálintfalván, körcsoportja egyik kis falujában roncsoló toroklobos eset merült fel, mint más szomszédos falvakban is. P. Gy. értesülvén a veszedelemről azonnal odasietett, daczára, hogy maga is gyengén volt, hogy a fertőtlenitést saját maga, annál biztosabban eszközölje. Odaérkezve egy Opra János nevü oláh házánál hozzáfogott a fertőtlenitéshez s mig ő ezt gyanutlanul végezte, az oláh hátul került aval az eltökélt szándékkal, hogy a kötelességét teljesitő orvost fejszével levágja: s hogy gaz szándéka nem sikerült, csak azon mult, hogy a fölemelt fejsze a czélzott levágás közöben a gerendázatban megakadt, s ekkor a veszélyes mütétet észrevevő asszony, az oláh felesége, ura elibe vetette magát s az orvos is látván a veszedelmet, melyben forgott, elmenekült. Természetesen az orvos a feljelentést, a vad gondolkozásu ember ellen azonnal megtette s igy remélhető, hogy megérdemelt büntetését elveszi.

— **Réthy Dezső emlékezete.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a folyó hó 22-ikén tartott rendkivüli teljes ülésében — mint lapunknak irják — meghható kegyelettel emlékezett meg váratlanul elhunyt titkáráról, Réthy Dezsőről. Tauszik B. Hugó elnök mély megilletődéssel jelentette be a kamarának a szomoru gyászesetet s tartalmas emlékbeszédben méltatta az elhunytnak a kamara s a Székelyföld érdekében szerzett nagy érdemeit. Az ülés a következőket határozta: 1) jegyzőkönyvben kifejezést ad Réthy Dezső elhunyta fölött érzett mély fájdalmának; 2) részvéttáviratot intéz az elhunyt családjához; 3) megfesteti arczképét a titkári iroda számára; 4) a család beleegyezésével sirkövet emel a nagyváradi temetőben pihenő titkár hantjai fölé. A kamara ugyanezen az ülésen a titkári teendőkkel ideiglenesen László Gyula másodtitkárt bizta meg, s a megürült állás betöltésére 1800 frt fizetéssel és 300 frt lakbér illetménnyel pályázatot bocsátott ki.

— **Berde Mózes hagyatéka** ügyében — mint már jeleztük — ma délelőtt 10 órakor vette kezdetét Budapesten a tárgyalás Eördögh biró elnöklete alatt. A tárgyalás körülbelül négy napon át fog tartani, ugy, hogy az itéletet valószinüleg csak pénteken fogja kihirdetni a törvényszék. A végtárgyalásra meg lett idézve Ferencz József unitárius püspök is, mint panaszos fél s minthogy a hagyatéki ügyben csalás kisérletéről van szó, az idézés szerint meg nem jelenése esetén panaszától elállottnak fog tekintetni. Mint vádlottak szerepelnek: Berde Béla, br. Barkóczy Emil, Török Árpád, Toncza Sámuel, Rein Béla. Barkóczy Emil és Török Árpád a Roheim Náthán kárára elkövetett csalással is vádolva vannak és igy a bizonyitási eljárás folyamán erre is ki fog terjeszkedni a biróság. A védelmet dr. Komjáthy Béla, dr. Báttaszéki Lajos és dr. Visontay Soma ügyvédek vállalták el.

— **Halált okozó narkózis.** A Rókus-kórházban levő 11. sebészeti klinikán szombaton megdöbbentő szerencsétlenség történt. Dr. Réczey Imre egyet. tanár klinikájára feljött egy már napok óta a kórházba járó pácziens, kinek jobbkezének ujjait a gép elszakitotta. A beteget dr. Réczy megakarta operálni. A mütét elvégzése előtt a tanár a legalaposabban megvizsgálta a beteget, hogy az kibirja-e az operáczió elvégzéséhez szükséget narkozist- Az egyet. tanár a pácziens elég erősnek találta, de azért a kellő elővigyázati intézkedések után tiz grammnyi kloroform alkalmazásával narkotizáltatta a beteget. Óriási lett azonban a tanárnak és környezetének rémülete, mikor észrevették, hogy a szerencsétlen ember a mütét befejezése után semmiféle életjelt nem adott. Réczey dr. és a körülötte levő 12 orvostanhallgató másfél órán át megtette minden elképzelhető élesztési kisérletet, de hiába. A szerencsétlen ember a narkózis alatt meghalt. Réczey drt az eset roppant izgamolba hozta s alig tudott magához térni a szerencsétlenség hatása alatt.

— **Elszámolás.** Az erzsébetvárosi ref. templomépités javára e hó 9-én az erzsébetvárosi kaszinó termeiben rendezett estély összes bevétele 283 korona, összes kiadás 31 korona 70 filér, tiszta jövedelem 251 kor. 30 fillér. A jótékony czél érdekében felülfizettek: Thomae Adolf cs. és kir. huszárkapitány 10 kor. Tark Kristóf 2 kor. Incze Domokos 2 kor. Szenkovics Lajos 4 kor. Csiki József 2 kor. Cec Irén és Rózsika (Marosvásárhely) 2 kor. Dr. Gidófalvi Béla honvéd-ezredorvos (Marosvásárhely) 2 kor. Patrubány Antal 1 kor. Zsögön Arpád 1 kor. Keresztes Gábor 1 kor. Gábor Antal 1 kor. Kovácsy Albert 6 kor. Kovácsy Jenő 2 kor. Ehrlich Béla 1 kor. Balogh Ferencz honvédőrnagy 1 korona, Mühlsteffen Gusztáv 3 kor. Gillyén Lajos 4 kor. Gencsy Gyula 1 kor. Dr. Antalffi Manóné 5 kor. Sámi Lászlóné 5 kor. Özv. Szentpétery Istvánné 1 kor. Nuridsán József 2 koroua, Zámbó K. 1 kor. Dr. Schuster Rudolf 2 kor. Horváth Ákos 2 kor. Szentpéteri István 4 kor. Vén András 8 kor., özv. Vén Ferenczné 4 kor. Szabó Ákos 1 koroaa, Borosnyai István 5 korona, Borosnyai Gábor 2 korona, Farkas Gábor 1 korona. Doktor Vikol János 3 korona. Grézer Dániel 2 kor., Textoris Julia 1 kor., Tóth Károly 4 kor., Galló főhadnagy 1 kor., Butak István 1 kor., Szentimrei István 1 kor., Török Lajos 1 kor,, Schreiber Frigyes 1 kor., Dalik Adolf 1 kor., Jakabffi Albert 1 kor., Gorove Lajos 2 kor., Vikol Antalné 1 kor., Rozgonyi Ottó 3 kor., Gross Albert 1 kor., Zakariás Róza 1 kor., Gáspár Józsefné 1 kor., Soldea főhadnagy 2 kor., Bokros Emilné 1 kor., Pap Kálmán 1 kor., Roxer Jolán 1 kor., Patakfalvi D. 1 kor., Márkovics János 1 kor., Jeney Károly 2 kor., br. Szentkereszty Anna 2 kor., Aubin cs. és kir. huszárhadnagy 5 kor., Golch Mór 1 kor., dr. Wolf Bogdán 8 kor., Maurer szolgabiró 1 kor., Müller törv. aljegyző 1 kor., Koncz Albert 2 kor., Maderspach főhadnagy 1 kor., Trajánovits János 2 kor., Rosnyai János 4 kor., Onyaki honvédhadnagy 1 kor., Ámon Vilmos 1 kor. — Fogadják általában ugy az estélyen megjelentek, mint az áldozatkész felülfizetők a jótékony czél támogatásáért az erzsébetvárosi ref. egyházközség hálás köszönetét. Erzsébetváros 1895. febr. 11-én, a rendezőség.

— **Albrecht főherczeg vagyona.** Az elhunyt tábornagy köztudomás szerint óriási birtokoknak volt az ura; hitbizományi s magánvagyona őt a föld egyik leggazdagabb emberévé tette. A főherczeg földbirtoka a következő uradalmakból állott: Magyar-Óvár 36,000 hold, Bellye 110,000 hold, Teschen 112,000 hold, Saybusch 79,000 hold és Seelowitz 12,000 hold, összesen tehát 349,000 hold. Ez körülbelül 1070 négyszögkilométer, vagyis 36 négyszögmértföld. Ez uradalmaknak alapja a hajdani tescheni herczegség, a melyen nagyszerü iparvállalatok, jelentékeny sörfőzdék, óriási vashámorok, majorságok és beláthatlan erdőségek vannak. A tescheni birtokon van Trzienetz, a mely valóságos gyárváros az ő folyton füstölgő, számtalan gyár-kéményével, zakatoló vas- és aczélmüveivel, gőzfürészével stb. Ustromban és Friedekben találjuk a főherczegi olvasztókat és kohókemenczéket. Jablunkán és Czaczán számos körfürész dolgozza föl a főherczegi erdőségek termékeit, Saybuschban sört főznek és az ott készült galicziai szeszes italok széltében nagy kelendőségnek örvendenek. A magyar-óvári birtok évenkint körülbelül harmadfél millió liter tejet szolgáltat, a melynek legnagyobb részét gersze Bécs gyomra emészti fel mig Belley pompás vörösbort és kitünő komlót, termel. Mendeme jószágok és ipartelepek után a főherczeg e század hetvenes éveiben hatszázharminczezer forint adót fizetett, sez az összeg azóta természetesen megnagyobbodott. A főherczegi uradalmak egyaránt gazdag szén- és ércz bányái mesés módon jövedelmeznek. Vannak ott azután még a czukorgyárak, szeszfőző-telepek, tehenészetek, vas- és ércöntők, hullámbádog-gyárak, nugyszerü szövő- és fonógyárak, — szóval minden fajta elképzelhető iparvállalatok. Megközelitő fogalmat nyujt ennek a birtok-tömbnek a kiterjedéséről és az azon lévő vállalatok forgalmáról az a körülmény, hogy a bécsi központi jószágazgatóság alkalmazottjainak száma meghaladja az ötszázat, és hogy az uradalmak légió munkásai fölött mintegy ötezer felügyelő közeg áll.

— **A gainai leányvásár vége.** A gainai leányvásár egyik büszkesége volt Aradvármegyének. Minden esztendő augusztus 18-án megnépesedett a gainai hegytető, oda ment a nagyhalmágyi járás minden szemreval ó oláh leánya meg legénye s megtartották a leányvásárt. Abból állott az, hogy a leányok kirakták minden ruhájukat, drágaságukat, pénzüket s szerecsikától piros rozsákat festve halvány arczaikra, maguk is oda állottak a hozomány mellé: hadd jöjjön az a legény, a kit a teremtő nekik rendelt. Ez csakugyan jött is a sok legény; a leányok egy részét kiválogatták s a kinek nem jutott párja, az szégyenkezve ment haza s várt a következő esztendeig, a mikor aztán ujra kiállott a vásárra, hátha most ragyogóbb a szeme, pirosabb az arcza s elviszi valamenyik legény. Mikor aztán nem volt már több kapható leány, ment mindenki haza a falujába s a jövő farsangon megtartották a hétországra szóló lakadalmat. Azért jöttek tulajdonképen itt össze a legények-lányok a gainai leányvásáron, mert az egyes községek lakosai a nagy távolság, meg a nagy hegyek miatt csak ritkán jöhettek össze egymással s ez a vásár olyan leánynéző forma volt. Most azonban nemrég Felső Vidra község vásártartási jogott kapott, s az itteni nagy vásár lesz ezután a közös találkozó; a minek folytán a gainai hegy tetetejéről eltünik egy csomó romantika. Az idén már nem tartják meg a gainai leányvásárt.

— **Násznép a jég alatt.** Rémes eset zavarta meg szombaton Tornya község lakosságát, a melynek emberélet is esett áldozatul. Egy szegény román ember adta férjéhez a leányát s mikor szánon az előviz csatorna partján halatak, a szán felborult és a bennülők a csatornába zuhantak. A menyasszony a csatornában lelte a halálát, az örömapa pedig ott fuladt meg a szán alatt a hóban.

— **Törvénynapok tartása és a sommás eljárás.** Egyik törvényszék elnöke utasitást kért arra nézve, vajon egyes járásbiróságoknak a kissebb polgári peres ügyek elintézése szempontjából mult évi nov. elseje óta szakaszokra történt eloszlása s e szakaszok főhelyén törvénynapok tartása az uj sommás eljárás életbelépte után is folytatható-e? — Az igazságügyminisztérium kijelentette, — hogy a kérdéses beosztás s az ezzel kapcsolatos intézkedések az 1877. XXII. t. cz. 6. §-ára voltak alapitva, már pedig e szakasz a sommás eljárási törvény értelmében hatályát vesztette s ugyane törvény szerint az eddigi törvények csak azokban a kisebb polgári peres ügyekben alkalmazhatók, melyek a sommás eljárás életbelépte (nov. elseje) előtt lettek megindítva. A járásbirósági szakaszok főhelyein tehát csak ezen időpont előtt megindult ügyekben lehet törvénynapokat tartani; uj keresetek s más kérelmek azonban e helyeken és törvénynapokon többé nem vehetők föl.

Szerkesztőségi üzenet.

Egy előfizető. Kolozsvár. Varga Ferencz tanár Miskolczon lakik.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

48-as függetlenségi pártból.

Budapest, febr. 25.

A 48-as függetlenségi párt holnap délután Bartha Miklós elnöklete alatt elnökválasztó ülést tart.

A lemondott Juszth helyébe Szederkényi Nándort, vagy Hoitsy Pált emlegetik.

A Berde bünpör.

Budapest, febr. 25.

Berde féle milliós hagyaték ügyében keletkezett hamis végrendelet pörét ma kezdették tárgyalni Budapesten.

A törvényszék elnöke Eördögh Eördögh András.

Közvádló Greguss alügyész.

Az unitárius egyház részéről Nagy Dezső fővárosi ügyvéd van jelen.

Berde Béla vádlottnak Visontai ügyvéd a védője.

Báró Báró Barkóczit Sik Sándor ügyvéd védi.

Elnök megnyitván a tárgyalást, jelenti, hogy a biróság előbb Barkóczynak és Török Árpádnak egy másik bünpörében tárgyal, a melyben Barkóczy Wekerle Sándort kéri kihallgatni. E kihallgatás felett a biróság később fog határozni.

Ekkor megkezdték a tárgyalást, melyről holnapi lapunkban részletesen referálunk.

Vilmos császár Bécsben.

Budapest, febr. 25.

Vilmos német császár nagy kisérettel Albrecht főherczeg temetésére ma Bécsbe érkezik.

Gyász-istentisztelet Albrechtért.

Gy.-Fehérvár, febr. 25.

Lönhardt Ferencz rom. kath. püspök elrendelte, hogy valamennyi rom. kath. templomban Albrechtért gyászistentisztelet legyen.

Öngyilkos tanitó.

Budapest, febr. 23.

Lembergben Lopastyaki tanitó petroleummal végig öntötte magát s aztán meggyujtotta. Hamuvá égett.

Szerencsétlenség.

Budapest, febr. 25.

Tarnóczáról jelentik, hogy Ambrózy Sándor földbirtokos kocsiját a vonat elütötte. Ambrózy halálosan, neje és leánya sulyosan megsérültek. A lovakat a vonat szétdarabolta.

NEMZETI SZINHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. kedd, február hó 26-án.

Somlóné Vadnay Vilma vendégfellépésével:

SZINHÁZI KÉPTELENSÉG.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.*)

Az igazság érdekében.

Az „Ellenzék“ 45-ik számában megjelent, s személyemmel foglalkozó nyilatkozatra nézve kijelentem, hogy a nyilatkozat csak annyiban igaz, hogy az illető Hirsch nevü egyént üzletemből tényleg kidobattam, s a nyilatkozat többi része pedig aljas hazugság, a miért ellene, a vele szemben egyedül illetékes helyen a kir. járásbiróság előtt, hazug állitásért a bünvádi eljárást megindítottam.

Kolozsvár 1895. febr. 25.

kiváló tisztelettel

Kikaker Boldizsár.

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvár Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIRDETÉSEK.

Sz. 1202—1895. 132. (1—3)

Pályázati hirdetmény.

Brassóvármegye alvidéki járás főszolgabirája részéről ezennel a **földvári körállatorvosi állomás** betöltésére pályázat nyittatik.

Ezen körhez Földvár székhelylyel még Veresmart, Szászmagyarós, Krizba és Apácza nagyközség tartozván; felhivatnak azon okleveles állatorvos urak, kik ezen évi 600 frt fizetés és 150 frt lakbérrel dijazott állomást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi VII. t.-cz. 117. §. értelmében felszerelt, nyelvismereteiket és eddigi alkalmaztatásukat kitüntető folyamodványukat **1895. évi márczius hó 10-éig** terjesszék hozzám be.

A megválasztandó körállatorvos községi tisztviselővé válván, teendőit az 1888. évi VII. t.-cz. 130. §. alapján köteles végezni.

A körhez tartozó községek beutazására és a szedhető dijakra vonatkozó részletesebb feltételek itten megtudhatók.

A pályázati kérvények azon esetben, ha pályázók közszolgálatban állanak, az illető hatóságok utján, ellenesetben közvetlenül hozzám beterjesztendők.

Kivánatos, ha a pályázók születési bizonylatuk csatolása mellett előéletükre, középtanodai, illetve más tanulmányaikra vonatkozó bizonyitványokat is kérvényükhöz csatolják.

Földvár, 1895. február hó 18-án.

PILDNER,
főszolgabiró.

Sz. 368—1895. tlkvi. 130. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy a kolozsvári kisegitő takarékpénztár részvénytársaság végrehajtatónak Bokor István s neje Kovács Juliánna végrehajtást szenvedők elleni 300 frt tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék (a Kolozsvár városi kir. járásbiróság) területén levő, Kolozsvár városban fekvő és a fenti végrehajtást szenvedők tulajdonául felvett kolozsvári 3749. sz. tjkvbeni A † 3. rsz. 1986/4., 1986/5., 1987/1. hrsz. birtokra 1440 frt becsárban, mint ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895. évi május hó 9-ik napján délelőtti 10 órakor** ezen kir. törvényszék 14. számu szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át bánatpénz gyanánt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kolozsvártt, 1895. évi január hó 24-ik napján.

REINBOLD ARTHUR,
kir. törvényszéki biró.

Egy konyha-leány kerestetik

Kudsirra, tisztviselő házához,

a ki a főzéshez is ért.

A legjobb bánásmód mellett kivánok szorgalmat, hüséget és becsületességet.

Czim: **K. L. Kudsir** poste restante.

128. (1—2)

Az őszhaj!

A korai, időelőtti őszülés már sokaknak okozott kellemetlenséget, bosszuságot és károsodást is az életben, hányan a czélbavett állomáson e miatt elestek, hivatalos előléptetésnél mellőztettek, a társadalomban pedig hány gyöngéd ismeretség e miatt bomlott fel! Mert a szem jobban nyugszik a deli külsőn, mint az ifju ősz arczon.

A természetnek e hibáját a **„Pompadour“ hajifjitó** kijavitja.

A Pompadour pár napi használat után az őszhajnak visszaadja az ifjukori természetes szinét, e szer nem festék, kristály szinü, igy nem szennyezi a fehérnemüt, sem a fej bőrét; a hajat naponta lehet nedvesiteni, kezelése igen egyszerü.

Számos tekintélyes egyének által ki van tüntetve.

Egy 150 grammos üveg ára 3 korona.
Hatásáért kezességet vállalok.

HOLCZER GYULA,
Marosvásárhelytt, Szent-György-utcza, saját házában.

133. (1—6)

MAGYAR-NÁDASON,

a Lészay Gyula-féle birtokon

200 m. réti széna

eladó.

Értekezhetni lehet ugyanott Száva Dénessel.

101. (3—3)

Budai Ignátz

kocsikészitő kovács,

Kolozsvárt, Trencsin-tér 15. sz. saját ház (Nagy kaszárnyával szemben.)

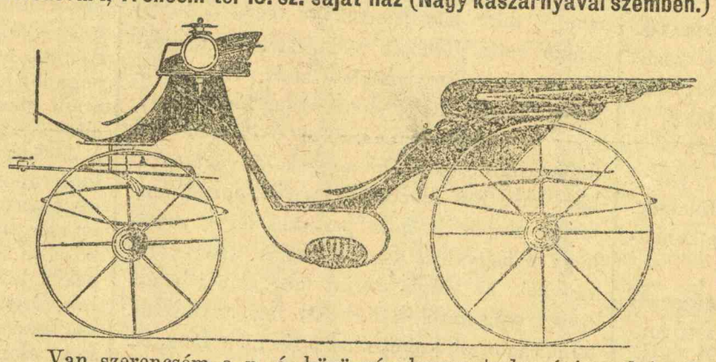

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, miszerint **30 év óta önálló kocsi-készitéssel** foglalkozván, ezen idő alatt a hires Hilbert kocsi-gyárában 20 évig mint felelős **kocsikészitő kovács** működtem; az onnan kikerült kocsik, melyek kitünő szerkezetük és tartósságuknál fogva egész országban keresettek voltak: magam készitettem.

Jelenleg **saját gyártmányu kocsikat** bő választékban tartok raktáron. — Kivánságra **ócska kocsikat ujakkal kicserélek. — Javitásokat szatler munkával** együtt a legjutányosabb áron elvállalok.

Magamat a n. é. közönség nagyrabecsült figyelmébe és jóakaratu pártfogásába ajánlva, maradtam teljes tisztelettel

BUDAI IGNÁTZ,
kocsi-készitő kovács.

127. (1—10)

A bécsi nemzetközi élelmezési- és hadsereg ellátási kiállitáson „Wien-Rotunde 1894.“ kitüntetve!

BODOKI

„MATILD-FORRÁS“

kristálytiszta égvényes vasas savanyuviz.

Vérszegénységen alapuló betegségeknél, a gyomor és az idegrendszer bántalmainál és női bántalmaknál megbecsülhetlen gyógyhatásu kellemes ital!

Legfelségesebb izü **„borviz“** — a maga nemében páratlan hatásu **„gyógyitó viz“!**

Elsőrangu aczél-forrás!

a melynél **tisztább, egészségesebb** és **kellemesebb,** de mindenekelőtt **olcsóbb** ásványvizet képzelni sem lehet.

Egy literes üveg viz ára üvegcseréléssel **10** krajczár.
10 üveg, vagy nagyobb mennyiség vételénél megfelelő árkedvezmények.

Kolozsvárt főraktáron:

SEGESVÁRY és **TÁRSAI** uraknál.

Tisztelettel:

GYÖRGY JÓZSEF, a forrás kezelője.

925. (40—x) (Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye.)

Alapittatott 1855-ben.

MÜLLER GYULA

(Keresztény Imre utóda)

kefe- és ecset-gyára,

Kolozsvártt, Jókai-utcza (belszén) 14. sz. alatt.

Van szerencsém a nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani

gyártmányaimat,

melyek minőség, jóság és az árak tekintetében a külföldi gyártmányokat fölülmulják és a melyek több országos és iparkiállitáson érdem érmekkel lettek kitüntetve.

A székesfehérvári országos kiállitáson 1879. ezüst éremmel lett kitüntetve.

A Szolnokdoboka megyei gazdasági egylet termény, állat és iparkiállitásán 1887. bronz éremmel lett kitüntetve.

A budapesti országos kiállitáson 1885. nagy éremmel lett kitüntetve.

Nagy raktárt tartok **minden e szakmába vágó czikkekből** a legfinomabbtól a legegyszerübbig.

Elvállalok **mindennemü gépkefék javitását** avagy **ujjá készitését.**

A legjobb romániai sertéből készitek továbbá:

parket-fénykeféket, festő- (Steinpenczlik), **meszelő-** és **kendertisztitó-, fedélfestő ecseteket,**

FODRÁSZ GÖMBKEFÉKET,

ruha-, haj- és **bársonykeféket,** mindezeket felelősség mellett, tiszta sertéből.

5. (22—x)

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesitek.

Kereskedőknek különös kedvezményt nyujtok.

Kivánatra árjegyzéket azonnal küldök.

Üzletváltoztatás miatt a legjobb alkalom szolid készitményü butorok beszerzésére!

Legjutányosabb árak!

Alóirottnak van szerencséje a nagyérdemü közönség becses figyelmét felhivni arra, hogy közbejött okok miatt

üzletét megváltoztatni

kénytelen.

S mivel ez halasztást nem szenvedhet, ez okból **raktáron levő összes**

BUTORKÉSZLETÉT

gyári-, illetőleg az **előállitási áron alól is kiárusitani** óhajtja.

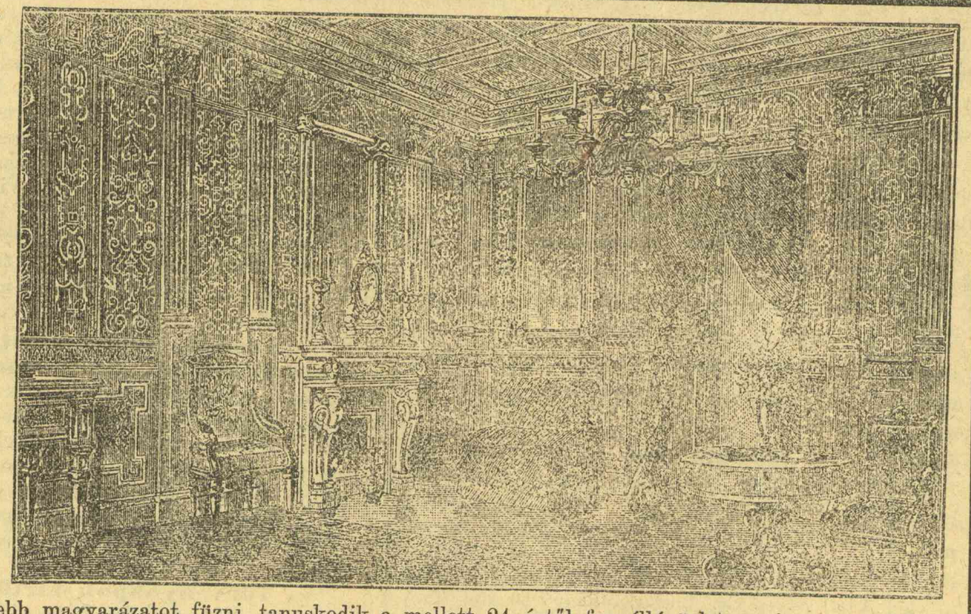

Raktáromban kaphatók: általam készitett **kárpitos töltött butorok, egész garniturák, kisebb grupp-garniturák.** Szalonba való **fantasie darabok.** Diszesen montirozott **ülőkék** (Hokerlik.) Montirozott **fantasie asztalok, fali-** és **sarok-diszek. — Barock, Consol** és **Rococo-tükrök;** továbbá férfi szobába való **diványok** és **egyes karszékek, heverő diványok.** Ezeken kivül sok itt elő nem sorolt **töltött butorok, féder-, lószőr-** és **Afrique-madráczok.** (Lószőr madráczok felelősség mellett.)

Feleslegesnek tartom készitményeimhez bővebb magyarázatot füzni, tanuskodik a mellett 24 évtől fennálló üzletem és a nagyérdemü közönség bizalma.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

Kiváló tisztelettel maradtam:

DUCHONY JÁNOS. kárpitos.

115. (3—52)

Legjutányosabb árak!

Üzletváltoztatás miatt a legjobb alkalom szolid készitményü butorok beszerzsére!

MATUTSEK JÓZSEF

27 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek czipész-üzlete,

KOLOZSVÁRT,

Főtér 32-ik szám alatt (a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és divat szerint, lehetőleg gyorsan teljesittetnek.

3. (23—x)

Nyomatott Magyary Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utcza 33. szám alatt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.